



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 23 септември 2026 г.
(OR. en)

2025/0177(COD)

PE-CONS 46/26

SIMPL 156
ANTICI 162
INDEF 134
MAP 138
CSC 429
ENV 777
COMPET 795
ENT 164
MI 666
CHIMIE 88
CODEC 1247

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на директиви 2009/43/ЕО и 2009/81/ЕО по отношение на опростяването на трансферите на свързани с отбраната продукти в рамките на ЕС и по отношение на опростяването на възлагането на поръчки в областта на сигурността и отбраната

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2026/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от ...

за изменение на директиви 2009/43/ЕО и 2009/81/ЕО
по отношение на опростяването на трансферите на свързани с отбраната продукти
в рамките на ЕС и по отношение на опростяването на възлагането на
поръчки в областта на сигурността и отбраната

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ ОВ С, С/2026/30, 16.1.2026 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/30/oj>.

² Позиция на Европейския парламент от 16 септември 2026 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от ...

като имат предвид, че:

- (1) Както се подчертава в Съвместната бяла книга на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 19 март 2025 г. за европейската отбранителна готовност до 2030 г. („Съвместната бяла книга“), Съюзът е изправен пред остра и непрестанно нарастваща заплаха, свързана по-специално със завръщането на пълномащабен конфликт в Европа поради агресивната война на Русия срещу Украйна. В отговор на нарастващите предизвикателства за сигурността и за да се укрепят неговата стратегическа автономност и устойчивост, е наложително Съюзът да предприеме решителни действия за укрепване на отбранителните си способности и да продължи да подкрепя непоколебимо Украйна. Ключов аспект на тези усилия е необходимостта да се увеличи производственият капацитет на Съюза в областта на отбраната и да се подобри сигурността на доставките за Съюза, за да се постигне истински европейски вътрешен пазар за свързани с отбраната продукти и услуги, което ще позволи на Съюза и неговите държави членки да реагират ефективно на възникващите изисквания по отношение на сигурността. Спешно трябва да се повиши европейската отбранителна готовност, за да се гарантира, че до 2030 г. Съюзът и неговите държави членки ще имат силна и достатъчна европейска отбранителна позиция.

- (2) От решаващо значение за постигане на целите за повишаване на отбранителната готовност на държавите членки и на Съюза и за подобряване на функционирането на вътрешния пазар са опростяването и хармонизирането на нормативната уредба, което да насърчи стратегическата автономност, прозрачността и отчетността на Съюза. Като рационализира и съгласува нормативните уредби, Съюзът може да създаде по-благоприятна среда за отбранителната промишленост, включително за малките и средните предприятия (МСП) и дружествата със средна пазарна капитализация, за може тази промишленост да функционира, да се разраства, да въвежда иновации и да създава необходимите способности за гарантиране на европейската сигурност и отбранителна готовност. Съвместната бяла книга очерта целите за това опростяване на законодателството, оказващо въздействие върху отбранителната готовност.
- (3) Една добре функционираща система за трансфери за свързани с отбраната продукти във всички държави членки е предпоставка за общосъюзен пазар на такива продукти. Тя ще насърчава сътрудничеството в рамките на ЕС между икономическите субекти, научноизследователските организации и новаторите, извършващи дейност в областта на отбраната, ще подобрява трансфера на знания между субектите от целия Съюз, ще насърчава иновациите и ще укрепва вътрешния пазар. Премахването на ненужните препятствия и бариери ще ускори разработването на революционни технологии и иновативни промишлени процеси. По този начин ще се работи за преодоляване на критичните пропуски в готовността, като се насърчава по-динамичен, конкурентоспособен и гъвкав европейски сектор на отбраната.

- (4) Трансферите на свързани с отбраната продукти в рамките на Съюза подлежат на предварително разрешение чрез генерални, глобални или индивидуални лицензи за трансфер, предоставени или публикувани от държавата членка, от чиято територия доставчикът желае да осъществи трансфер на свързани с отбраната продукти.
- Държавите членки може да освобождават трансферите на свързани с отбраната продукти от задължението за предварително разрешение в специфични случаи, изброени в Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³. Като се имат предвид развоят на положението във връзка със сигурността и въвеждането или продължаването на европейските съвместни проекти в областта на отбраната, например в рамките на постоянното структурирано сътрудничество (ПСС), които включват създаването или съживяването на регионални клъстери на отбранителната промишленост, укрепването на местния промишлен капацитет, насърчаването на трансфера на технологии, полезните взаимодействия и промишленото разрастване, както и укрепването на критичните вериги на доставки, като същевременно ползите се разпределят между държавите членки, проектите, финансирани по линия на програмите на Съюза за отбранителната промишленост, европейските проекти в областта на отбраната от общ интерес (ЕПОООИ) или програмите за сътрудничество в областта на въоръжаването между държавите членки, включително в рамките на структурите за европейски програми за въоръжаване (СЕПВ), насочени по-специално към укрепването на сътрудничеството в Съюза, е целесъобразно списъкът на случаите, в които държавите членки може да освобождават трансфери от предварително разрешение, да бъде разширен.

³ Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

Освобождаванията може да улеснят навременното предоставяне на способности и предвидими условия за промишлеността, включително за МСП и малките предприятия със средна пазарна капитализация, в рамките на вътрешния пазар. По-специално, държавите членки следва да могат да освобождават трансферите, които са необходими за изпълнението на европейски съвместни проекти в областта на отбраната, например в рамките на ПСС, проекти, финансирани по програмите на Съюза за отбранителната промишленост, ЕПОООИ или програми за сътрудничество в областта на въоръжаването между държавите членки, включително в рамките на СЕПВ, трансферите в рамките на структурирани промишлени партньорства в ЕС, трансферите към институции и органи на Съюза и към Европейската агенция по отбрана, трансферите между сертифицирани доставчици и сертифицирани получатели, трансферите в случай на извънредна ситуация в резултат на криза или трансферите, целящи да се окаже помощ и съдействие съгласно член 42, параграф 7 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), както и трансферите, свързани с военна помощ и помощ в областта на отбраната в резултат от действия на Съюза по член 28 от ДЕС.

- (5) Като се има предвид, че структурираните промишлени партньорства в ЕС играят решаваща роля за повишаването на конкурентоспособността, иновациите и издръжливостта на отбранителната промишленост на Съюза чрез насърчаване на трансграничното сътрудничество в рамките на Съюза, трансферът на свързани с отбраната продукти в рамките на такива партньорства следва да бъде улеснен. Тези партньорства, които се характеризират със стабилност във времето и споделени цели, допринасят за развитието на сигурни и оперативно съвместими отбранителни способности на Съюза, съобразени със стратегическите интереси на Съюза. За да се улесни тяхната оперативна ефективност и да се гарантира гъвкавостта във веригите на доставки, е целесъобразно да се въведе генерален лиценз за трансфер по отношение на трансфери, извършвани в рамките на структурирано промишлено партньорство в ЕС, или да се даде възможност на държавите членки да освобождават подобни трансфери от задължението за предварително разрешение. Такива освобождавания следва да се прилагат поотделно за конкретни случаи на структурирани промишлени партньорства в ЕС, например конкретен консорциум, съвместно предприятие или корпоративна група, и не следва да се използват като общо изключване, приложимо за всички субекти, участващи в структурирани промишлени партньорства в ЕС. Този подход гарантира, че държавите членки запазват видимостта и надзора върху това кои субекти се ползват от подобно освобождаване, което им дава възможност да проверяват спазването на критериите, определени в Директива 2009/43/ЕО, изменена с настоящата директива.
- (6) Обстановката във връзка със сигурността се развива бързо и изисква допълнителна гъвкавост, която да позволи на Комисията и на държавите членки да реагират целенасочено и адекватно. Освен това е целесъобразно Комисията да бъде оправомощена да добавя — по искане на държава членка или по своя собствена инициатива — нови случаи, в които държавите членки да имат възможност да въвеждат освобождавания от задължението за предварително разрешение, като по този начин ще се осигурят по-голяма гъвкавост и потенциал за опростени и ускорени трансфери в рамките на ЕС на продукти, свързани с отбраната.

- (7) За да се осигури ефективно и ефикасно функциониране на системата за трансфери в рамките на ЕС на продукти, свързани с отбраната, държавите членки следва да гарантират, че всички доставчици, които желаят да осъществят от тяхната територия трансфер на подобни продукти, могат да използват генерални лицензи за трансфер или да подават заявление за глобален или за индивидуален лиценз за трансфер. Евентуалните предварителни условия, наложени от държавите членки, следва да се основават единствено на критерии, които се отнасят пряко за способността на доставчиците да спазват законодателството в областта на контрола на трансфера и износа. Критерии като правната форма или правния статут на доставчиците не следва да възпрепятстват някои категории доставчици да използват генерални лицензи за трансфер или да подават заявление за глобален или за индивидуален лиценз за трансфер.
- (8) Целесъобразно е да се въведе генерален лиценз за трансфер за трансфери между сертифицирани доставчици и сертифицирани получатели. За да се насърчи допълнително сътрудничеството между тези предприятия и тяхната интеграция, такъв генерален лиценз за трансфер следва да обхваща повече свързани с отбраната продукти, отколкото съществуващите генерални лицензи за трансфер за трансфери към сертифицирани получатели. Сертифицираните предприятия са доказали солидна способност да спазват правилата за контрол на трансфера и износа и освен това са поели значителни разходи за постигането на сертифициране. Следва да им бъде разрешено да се ползват от опростени и по-малко обременяващи възможности за осъществяване на трансфери в рамките на ЕС. Вследствие на въвеждането на такъв генерален лиценз за трансфер член 9 от Директива 2009/43/ЕО следва да бъде изменен, за да се вземе предвид сертифицирането на доставчиците.
- (9) Както е посочено в член 1, параграф 2 от Директива 2009/43/ЕО, тя не засяга свободата на действие на държавите членки в областта на експортната политика по отношение на свързани с отбраната продукти.

- (10) В Директива 2009/43/ЕО се предвижда, че държавите членки имат възможността да въведат генерални лицензи за трансфер, различни от изброените в член 5, параграф 2 от същата директива. Тази възможност обаче може да бъде възпрепятствана от национални правила, които ограничават гъвкавостта, и от способността на националните компетентни органи да се възползват в пълна степен от инструментите, въведени с Директива 2009/43/ЕО. Така например допълнителни видове генерални лицензи за трансфер може да се отнасят за трансфери, които са необходими за изпълнението на проекти, финансирани по програмите на Съюза за отбранителната промишленост, вътрегрупови трансфери или трансфери в спешен порядък в резултат на криза. Чрез засилено използване на генерални лицензи за трансфер държавите членки биха допринесли за правилното функциониране и по-нататъшната интеграция на европейския пазар в областта на отбраната в целия Съюз, включително трансграничния достъп в рамките на ЕС до веригите за доставки в областта на отбраната, особено за МСП и дружествата със средна пазарна капитализация. Поради това е целесъобразно от държавите членки да се изисква да осигурят в националните си законодателства възможност за въвеждането на генерални лицензи за трансфер, различни от изброените в член 5, параграф 2 от Директива 2009/43/ЕО.

- (11) Изпълнението на програмите на Съюза за отбранителната промишленост, като например Европейския фонд за отбрана (ЕФО), често бива спъвано от значителни забавяния при трансфера на свързани с отбраната продукти, които се дължат на дългите и сложни процеси за издаване на лицензи за трансфер от държавите членки. По-специално, МСП са непропорционално засегнати от тези забавяния, което означава, че те са в неравностойно конкурентно положение в сравнение с по-големите участници на пазара. Тези забавяния влияят отрицателно върху цялостната ефикасност и ефективност на споменатите програми и могат да пречат на Съюза и неговите държави членки да разработват и да придобиват своевременно и икономически ефективно отбранителните способности, които са им нужни. Поради това е необходимо за тези програми да се въведат генерални лицензи за трансфер. Обхватът на тези генерални лицензи за трансфер следва да се прилага за всички трансфери — както материални, така и нематериални, които доставчикът трябва да осъществи за изпълнението на даден проект и доколкото е възможно, по цялата верига на доставки. Тези генерални лицензи за трансфер следва да обхващат свързаните с отбраната продукти, посочени в приложението към Директива 2009/43/ЕО, и да се прилагат за трансферите, необходими за изпълнението на конкретни проекти. Тези генерални лицензи за трансфер следва да обхващат само трансфери в рамките на ЕС на свързани с отбраната продукти. Когато субект, установен в трета държава, участва и в проект, финансиран по програма на Съюза за отбранителната промишленост, контролът върху износа за такъв субект от трета държава не следва да се влияе от разпоредбите на посочената директива и следва да продължи да бъде предмет на политиката на държавите членки за контрол върху износа. Държавите членки следва, доколкото е възможно, също така да предвидят, че тези лицензи може да се прилагат през целия жизнен цикъл на продукта, разработен в рамките на даден проект, включително през етапите на производство, поддръжка и модернизиране. Въвеждането на такива генерални лицензи за трансфер ще намали забавянията, ще повиши ефикасността и ще улесни сътрудничеството между предприятията, които участват в тези проекти, като по този начин ще спомогне за развитието на силна и конкурентоспособна отбранителна промишленост на Съюза. Терминологията, използвана в този контекст, следва да се разбира като идентична на използваната в образца на споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства по програмите на Съюза в областта на отбраната.

- (12) Освен това, като се има предвид технологичното развитие, е необходимо да се адаптират изискванията относно информацията, която трябва да представят доставчиците на свързани с отбраната продукти, тъй като действащите понастоящем разпоредби може да се окажат обременяващи в случаите на нематериални трансфери на софтуер и технологии. За да се улесни ефикасният и ефективен трансфер на свързани с отбраната продукти в рамките на Съюза, е целесъобразно на доставчиците да се осигури потребната гъвкавост, като същевременно се запазят отчетността, прозрачността и контролът. Необходимостта от изменение на тези изисквания за нематериалните трансфери на софтуер и технологии налага да се извършва оценка на всеки отделен случай. Поради това държавите членки следва да гарантират, че въпросните изисквания не са непропорционални за доставчиците. Тези изисквания следва да бъдат пропорционални на целите на контрола на държавите членки и да бъдат адаптирани, когато е необходимо, за да се наблюдава дейността по трансферите, без да се налагат неоправдани задължения на доставчиците.
- (13) С цел да се улесни сътрудничеството между предприятията в рамките на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) във връзка с изменянето на списъка на трансферите, които могат да бъдат освобождавани от задължението за предварително разрешение, за да се включат случаите, в които трансферите са необходими за сътрудничество в рамките на ЕС. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁴. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

⁴ OB L 123, 12.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (14) Тъй като с настоящата директива се изменя Директива 2009/43/ЕО, подходящото правно основание по отношение на тези изменения е член 114 от ДФЕС.
- (15) За да се развият необходимите способности и военна готовност за надеждно възпиране на евентуално въоръжено нападение и за да се укрепят сигурността и стратегическата автономност на Съюза, е необходимо значително увеличение на европейските инвестиции в отбраната. Прогнозите за постепенно усвояване сочат, че през следващите четири години инвестициите в отбраната биха могли да достигнат най-малко 800 милиарда евро, включително разходите, финансирани от 150-те милиарда евро по линия на инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ (SAFE), създаден с Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета⁵. Тези значителни инвестиции на държавите членки в отбраната предполагат възлагането на съществени обществени поръчки. За да се гарантира, че увеличените разходи водят и до увеличени способности, е целесъобразно да бъдат опростени някои разпоредби от Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶, която урежда възлагането на поръчки за строителство, стоки и услуги в областта на отбраната и сигурността, като същевременно се запази добре функциониращият общосъюзен пазар в областта на отбраната. На държавите членки следва да се предостави гъвкавост, така че да попълват своите запаси бързо и по устойчив начин, а това може да се постигне най-добре, като се използва в пълна степен потенциалът на вътрешния пазар. Благодарение на рационализирането на правилата за възлагане на поръчки в областта на отбраната, държавите членки ще получат гъвкавостта, която им е необходима, за да реагират на възникващите нужди в областта на сигурността, като наред с това ще бъде даден импулс за конкурентоспособен и интегриран европейски пазар в областта на отбраната, който да спомогне за дългосрочните им отбранителни способности.

⁵ Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета от 27 май 2025 г. за създаване на инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“ (ОВ L, 2025/1106, 28.5.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

⁶ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

- (16) За постигането на необходимата гъвкавост за реагиране на възникващите нужди в областта на отбраната е необходимо да се повишат праговите стойности за поръчките, обхванати от Директива 2009/81/ЕО. Това адаптиране ще даде възможност на държавите членки да съсредоточат своите ресурси върху поръчките, които са от критично значение, и ще облекчи административната тежест, която промишлеността понася във връзка с процедури за по-малки поръчки, а това ще спомогне да се опрости нормативната уредба и да се намалят разходите, свързани с тези поръчки, като същевременно ще насърчи и по-голямо участие на влизащите на пазара субекти, и особено на стартиращите и разрастващите се предприятия, в по-малки и по-достъпни процедури за възлагане на поръчки. Въпреки това, дори когато дадена поръчка не достига праговите стойности, продължават да се прилагат общите принципи на обществените поръчки съгласно правото на Съюза, включително прозрачност, недискриминация и равно третиране, както и пропорционалност.
- (17) Наред с това на държавите членки следва да бъде предоставена гъвкавостта да се ползват от всички налични инструменти, свързани с възлагането на обществени поръчки. За да се увеличи броят на начините, по които възлагащите органи/възложителите може да възлагат обществени поръчки, следва да се добави възможността за използване на открита процедура и на динамична система за покупка. Тези две процедури се основават на предвидените в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁷. Важно е възлагащите органи/възложителите да използват повече критерии за качество/цена при всяка възможност, когато се използва динамична система за покупки.

⁷ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

- (18) Налице е спешна необходимост Съюзът да мобилизира цялостния си капацитет за иновации и да насочи значителни инвестиции, за да възвърне предимството си, така че да предотврати състоянието на технологична зависимост. Директива 2009/81/ЕО следва да бъде адаптирана и с цел да се осигури по-ефикасна подкрепа за поръчките за иновации, така че значителните инвестиции, които държавите членки правят за повишаване на отбранителната си готовност, да издържат изпитанието на времето и да донесат дългосрочни ползи. Улеснявайки възлагането на поръчки за иновативни решения в областта на отбраната, Съюзът може да насърчи разработването на авангардни технологии и способности и в крайна сметка да преобрази отбраната чрез преломни иновации и да повиши ефективността и издръжливостта на своите отбранителни системи. За да се осигури по-ефикасна подкрепа за поръчките за научноизследователска и развойна дейност и за иновативни решения, в Директива 2009/81/ЕО следва се въведе адаптирана и по-гъвкава процедура за партньорство за иновации, основаваща се на Директива 2014/24/ЕС.
- (19) Директива 2009/81/ЕО предвижда специални разпоредби, приложими в случай на спешност, породена от криза, например съкращаване на сроковете за получаване на оферти и възможност за използване на процедурата на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка. В този контекст е важно да се подчертае динамичният характер на термина „криза“, за да се поясни, че той включва извънредни ситуации, произтичащи от развитието на продължителни кризисни ситуации, включително развитието на геополитическата ситуация. В определението за криза съгласно член 1, точка 10 от Директива 2009/81/ЕО се признава, че дадена криза може да продължи и да се развие с течение на времето и извън вредоносното събитие, което я е предизвикало.

- (20) За повишаването на технологичния суверенитет на Съюза са необходими повече и по-добри съвместни инвестиции — от научните изследвания до разработването на сложни системи, пазарната реализация и възлагането на поръчки. Съвместното възлагане на поръчки от страна на държавите членки е от ключово значение за подобряването на ефикасността, ефективността и оперативната съвместимост на отбранителните способности и допринася за по-силната и по-съгласувана европейска отбрана. Като се изхожда от Известието на Комисията от 2019 г. относно насоки за обществени поръчки в условията на сътрудничество в областта на отбраната и сигурността⁸, е необходимо да се определят разпоредби относно присъединяването на държави членки към програми за сътрудничество, основаващи се на научноизследователска и развойна дейност, след края на етапа на научноизследователската и развойната дейност за по-късните етапи от жизнения цикъл. Освен това, за да се окаже подкрепа за по-късните етапи от жизнения цикъл на финансираните от Съюза програми за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната, е необходимо да се поясни, че при същите условия държавите членки може да се ползват от изключението за програми за сътрудничество, основаващи се на научноизследователска и развойна дейност, и за проекти, финансирани по линия на програмите за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната, като например ЕФО. Така ще се обезпечи необходимата правна сигурност и ще се гарантира, че предоставената чрез изключението гъвкавост ще спомогне за продължаването на проектите, финансирани от ЕФО, в рамка за сътрудничество дори след приключването на етапа на научноизследователската и развойната дейност. Освен това ще се поясни, че държавите членки, които се присъединяват след етапа на научноизследователската и развойната дейност като действителни участници в програмата за сътрудничество, също ще се ползват от изключението.
- (21) За да се окаже допълнителна подкрепа за съвместното възлагане на поръчки и да се осигури правна сигурност е необходимо Директива 2009/81/ЕО да бъде изменена, за да се установят правила относно възлагането на поръчки, в което участват възлагачи органи/възложители от различни държави членки.

⁸ Известие на Комисията относно насоки за обществени поръчки в условията на сътрудничество в областта на отбраната и сигурността (Директива 2009/81/ЕО за възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и сигурността) (ОВ С 157, 8.5.2019 г., стр. 1).

- (22) За да могат да реагират бързо и координирано на възникващите предизвикателства в областта на сигурността, възлагащите органи/възложителите могат да позволят на контрагенти от други държави членки да се присъединят към съществуващо рамково споразумение по време на неговия срок на действие дори ако в рамковото споразумение не се предвижда такава възможност, както е посочено в Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета⁹. Така се повишава ефективността, предотвратява се дублирането на процедури и се насърчават трансграничното сътрудничество, оперативната съвместимост и икономииите от мащаба.
- (23) За да могат държавите членки да се ползват от по-голяма предвидимост и стабилност, когато планират поръчки в областта на отбраната, е необходимо да се променят правилата, уреждащи рамковите споразумения. За да бъдат отразени особеностите на сектора на отбраната, е необходимо максималната възможна продължителност на рамковите споразумения да се удължи на 10 години, което ще позволи на държавите членки да установят дългосрочни партньорства с промишлеността и да планират с по-голяма сигурност потребностите си от поръчки в областта на отбраната, като наред с това се гарантира, че правилата на Съюза относно възлагането на поръчки в областта на отбраната остават гъвкави и адаптирани спрямо специфичните нужди на сектора на отбраната.

⁹ Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2025 г. за създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост и на рамка от мерки за гарантиране на своевременната наличност и доставки на отбранителни продукти („Регламент за ПЕОП“) (ОВ L, 2025/2643, 29.12.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj>).

- (24) Директива 2009/81/ЕО следва също така да отразява съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз и да е съобразена със съдържащите се в Директива 2014/24/ЕС разпоредби относно изменянето на договорите. По-специално в Директива 2009/81/ЕО правилата относно изменянето на рамковите споразумения следва да се прилагат по същия начин, както в Директива 2014/24/ЕС.
- (25) Когато е възможно, възлагащите органи/възложителите следва да структурират рамковите споразумения, динамичните системи за покупки и партньорствата за иновации по начин, който улеснява участието на МСП, включително чрез използването на обособени позиции, пропорционални критерии за подбор и недискриминационни технически спецификации, например достъп на доставчици на технологии с двойна употреба и дружества, извършващи дейност както в гражданския, така и в отбранителния сектор, включително местни иновативни дружества и оператори от по-малки държави членки с развиваща се промишленост.
- (26) За да се облекчи административната тежест за държавите членки, някои задължения за статистическо докладване, свързани с възлагането на поръчки в областта на отбраната, следва да бъдат временно спрени, така че националните органи да могат да се съсредоточат върху изпълнението на своите политики в областта на отбраната и върху ефикасното използване на ресурсите си, като същевременно не се накърняват прозрачността и отчетността.
- (27) Тъй като с настоящата директива се изменя Директива 2009/81/ЕО, подходящото правно основание по отношение на тези изменения е член 53, параграф 1, член 62 и член 114 от ДФЕС.

- (28) Доколкото целите на настоящата директива, а именно опростяването на правилата, приложими към трансфера на свързани с отбраната продукти в рамките на ЕС и към възлагането на поръчки за строителство, доставки и услуги в областта на отбраната и сигурността, за да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки с оглед на трансграничния характер на свързаните с отбраната трансфери и поръчки, а могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (29) Поради това директиви 2009/43/ЕО и 2009/81/ЕО следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1
Изменения на Директива 2009/43/ЕО

Директива 2009/43/ЕО се изменя, както следва:

1) В член 3 се добавят следните точки:

- „8. „криза“ означава криза съгласно определението в член 1, точка 10 от Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета*;
9. „структурирано промишлено партньорство в ЕС“ означава стабилно и трайно споразумение за сътрудничество между два или повече субекта, установени в различни държави членки, когато тези субекти са част от обща корпоративна група, консорциум, съвместно предприятие или друг субект със сходна структура и участват в съвместното проектиране, разработване, производство, сглобяване, доставка, предлагане на пазара или поддръжка през жизнения цикъл на свързан с отбраната продукт.

* Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).“

2) В член 4 параграфи 2, 3 и 4 се заменят със следното:

„2. Независимо от параграф 1, държавите членки могат в един или повече от посочените по-долу случаи да освобождават трансфери на свързани с отбраната продукти от установеното в посочения параграф задължение за предварително разрешение:

- а) доставчикът или получателят е държавно образувание или част от въоръжените сили;
- аа) получателят е институция или орган на Съюза или Европейската агенция по отбрана;
- б) доставките се осъществяват от Съюза, НАТО, МААЕ или други междуправителствени организации с оглед изпълнение на техните задачи;
- ба) получателят и доставчикът са предприятия, сертифицирани в съответствие с член 9;
- в) трансферът е необходим за осъществяването на програма за сътрудничество във въоръжаването между държави членки, включително проекти в рамките на постоянното структурирано сътрудничество (ПСС), структурите за европейски програми за въоръжаване (СЕПВ) и европейските проекти в областта на отбраната от общ интерес (ЕПОООИ);
- ва) трансферът е необходим за изпълнението на проект, финансиран по програма на Съюза за отбранителната промишленост;
- вб) трансферът се извършва в рамките на структурирано промишлено партньорство в ЕС;

- вв) трансферът се извършва в условията на спешност в резултат на криза;
 - вг) трансферът има за цел да предостави помощ и съдействие съгласно член 42, параграф 7 от Договора за Европейския съюз (ДЕС);
 - г) трансферът е свързан с оказването на хуманитарна помощ при бедствие или е дарение при извънредна ситуация;
 - га) трансферът е свързан с военна помощ и помощ в областта на отбраната, която е резултат от действия на Съюза по член 28 от ДЕС, при което Съветът гласува с единодушие съгласно член 41, параграф 2 от ДЕС;
 - д) трансферът е необходим за или след ремонт, поддръжка, изложение или демонстрация.
3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за допълване на настоящата директива в съответствие с член 13а, по искане на държава членка или по собствена инициатива, за изменение на параграф 2 от настоящия член, за да се обхване всеки от следните допълнителни случаи:
- а) трансферът се осъществява при условия, които не засягат обществения ред или обществената сигурност;
 - б) задължението за предварително разрешение е станало несъвместимо с международни ангажменти, поети от държавите членки след приемането на настоящата директива;

- в) трансферът е необходим с оглед на посоченото в член 1, параграф 4 междуправителствено сътрудничество;
- г) трансферът е необходим с оглед на сътрудничество в рамките на ЕС.

4. Държавите членки гарантират, че доставчиците, които желаят да извършат трансфер на свързани с отбраната продукти от тяхна територия, могат да използват генерални лицензи за трансфер или да подадат заявление за глобални или индивидуални лицензи за трансфер в съответствие с членове 5, 6 и 7. Без да се засяга член 8, не се налагат предварителни условия, които биха довели до възпрепятстване на доставчиците да използват генерални лицензи за трансфер или да подават заявления за глобални или индивидуални лицензи за трансфер въз основа на критерии, които не са свързани с капацитета им да изпълняват задълженията си в областта на трансфера и контрола на износа.“

3) Член 5 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се изменя, както следва:

i) вмъква се следната буква:

„ба) получателят и доставчикът са предприятия, сертифицирани в съответствие с член 9;“;

ii) добавят се следните букви:

„д) публикуването се изисква съгласно член 5а;

е) публикуването се изисква съгласно член 5б.“;

iii) добавя се следната алинея:

„Генералният лиценз за трансфер, посочен в първа алинея, буква ба), се прилага най-малко за свързаните с отбраната продукти, обхванати от генералния лиценз за трансфер, посочен в първа алинея, буква б).“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. Държавите членки предвиждат в законодателството си възможността за въвеждане на генерални лицензи за трансфер, различни от посочените в член 5, параграф 2.“;

в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Държавите членки, участващи в междуправителствена програма за сътрудничество, например проекти по линия на ПСС, СЕПВ и ЕПОООИ, относно разработването, производството и употребата на един или няколко свързани с отбраната продукта, може да публикуват генерален лиценз за такива трансфери към други държави членки, които участват в тази програма и които са необходими за изпълнението на програмата.“

4) Вмъкват се следните членове:

„Член 5а

Лицензи за трансфери с оглед изпълнението на проекти финансирани по програми на Съюза за отбранителната промишленост

1. Държавите членки публикуват генерални лицензи, обхващащи всички трансфери, необходими за изпълнението на проекти, финансирани по програма на Съюза за отбранителната промишленост. Тези лицензи обхващат свързаните с отбраната продукти, посочени в приложението, и се прилагат само за трансферите, необходими за изпълнението на конкретни проекти.
2. Държавите членки могат да предвиждат посочената в параграф 1 лицензионна система да се прилага и при етапите от жизнения цикъл на проектите, които следват етапите, финансирани по съответната програма на Съюза за отбранителната промишленост.
3. Държавите членки не изискват допълнителни ангажменти по свързаните с отбраната продукти — например удостоверения за крайната им употреба или ограничения на износа им, когато споразумение за финансиране или договор, сключени по програма на Съюза за отбранителната промишленост, съдържат ангажимент, че свързаните с отбраната продукти за изпълнението на или като резултат от даден проект няма да бъдат споделяни без разрешение извън участниците в споразумението за финансиране или страните по въпросния договор, финансиращия или възлагащия орган или, когато е приложимо, Комисията, когато тя не е финансиращият или възлагащият орган, и Сметната палата, както е посочено в параграф 4.

4. В споразумението или договора за финансиране може да се определят договореностите, при които свързаните с избраната продукти за изпълнението на даден проект могат да бъдат прехвърлени на Сметната палата, ако такова правно задължение обвързва участниците, финансиращите органи или възлагащите органи, или, когато е приложимо, Комисията, когато тя не е финансиращият или възлагащият орган.

Член 5б

Лицензи за трансфери, извършвани в рамките на структурирано промишлено партньорство в ЕС

1. Държавите членки публикуват генерални лицензи за трансфери,, извършвани в рамките на структурирано промишлено партньорство в ЕС.
2. Лицензите по параграф 1 се прилагат и за нематериалните трансфери на софтуер и технологии.“

- 5) В член 8 се вмъква следният параграф:

„3а. Държавите членки гарантират пропорционалност при прилагането на разпоредбите на настоящия член относно нематериалните трансфери на софтуер и технологии, и по-специално по отношение на параграф 3, букви б) и в) избягват непропорционални задължения за докладване за доставчиците.“

6) Член 9 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки определят компетентни органи, които да извършват сертифицирането на предприятия, установени на тяхна територия, които получават или доставят свързани с отбраната продукти по силата на лицензи за трансфер, публикувани от държавите членки в съответствие с член 5, параграф 2, букви б) и ба).“;

б) параграф 2 се изменя, както следва:

і) уводната част се заменя със следното:

„Сертифицирането установява надеждността на предприятието, по-специално по отношение на способността му да спазва законодателството на Съюза и националното законодателство в областта на трансфера и контрола на износа, особено във връзка с мерките за надлежна проверка за оценка на рисковете, свързани с износа на продукти и ограниченията за износ на свързани с отбраната продукти, получени по силата на лиценз за трансфер от друга държава членка. Надеждността се оценява според следните критерии:“;

ii) букви а) и б) се заменят със следното:

- „а) доказан опит, свързан с трансфера и износа в областта на отбраната, като се вземат предвид по-специално резултатите на предприятието по отношение на спазването на приложимия контрол върху трансфера и износа, включително ограниченията върху износа, всички съдебни решения по този въпрос, всяко разрешение за производство или търговска реализация на свързани с отбраната продукти и наемането на опитен управленски персонал;
- б) съответна промишлена дейност в областта на свързаните с отбраната продукти в рамките на Съюза;“;

iii) буква е) се заменя със следното:

- „е) описание на вътрешната програма за съответствие или на системата за управление на износа или трансфера, внедрена в предприятието, което е утвърдено от служителя на висш ръководен пост, посочен в буква в). Това описание съдържа подробности за:
 - i) организационните, човешки и технически ресурси, заделени за управлението на трансферите и износа;
 - ii) веригата на отговорност в рамките на предприятието;
 - iii) процедурите за вътрешен одит и докладване и корективни мерки;
 - iv) мерките за повишаване на осведомеността и обучение на персонала;

- v) мерките за физическа, техническа и информационна сигурност;
 - vi) съхраняването на документацията и проследимостта на трансферите и износа; и
 - vii) процеса и процедурите за проверка на сделките.“;
- в) в параграф 3 букви б) и в) се заменят със следното:
- „б) наименованието и адреса на предприятието;
 - в) изявление относно това, че предприятието отговаря на критериите, посочени в параграф 2; и“;
- г) параграф 5 се заменя със следното:
- „5. Компетентните органи извършват мониторинг за спазването от страна на предприятието на критериите, посочени в параграф 2, най-малко на всеки три години, както и на всяко условие, свързано със сертификатите, посочени в параграф 4. Предприятията незабавно уведомяват компетентните органи за промени в своята вътрешна организация или в своите промишлени или търговски дейности във връзка с продукти, свързани с отбраната. В такива случаи компетентните органи могат да преценят дали дадено предприятие продължава да отговаря на критериите, посочени в параграф 2.“;
- д) параграф 8 се заменя със следното:
- „8. Държавите членки публикуват и редовно актуализират списък на сертифицирани доставчици и получатели и информират Комисията, Европейския парламент и другите държави членки за това.

Комисията прави публично достъпен на своя уебсайт централен регистър на доставчиците и получателите, сертифицирани от държавите-членки.“

7) Член 17 се заменя със следното:

„Член 17

Преглед и докладване

До 1 януари 2031 г. Комисията прави преглед на изпълнението на настоящата директива в контекста на подобряването на отбранителната готовност на Европа до 2030 г., както беше поискано от Европейския парламент и Европейския съвет през март 2025 г., и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета. Тя извършва по-специално оценка на това дали и в каква степен са били постигнати целите на настоящата директива по отношение, наред с другото, на функционирането на вътрешния пазар и на целта за подобряване на отбранителната готовност на Европа до 2030 г. В доклада си Комисията прави, наред с другото, преглед на прилагането на членове 5, 5а, членове 9—12 и член 15 и оценява по какъв начин настоящата директива е укрепила доставките на европейски отбранителни продукти и продукти за сигурност, като взема предвид, наред с другото, успеха на цялостното им засилване, както и положението на МСП и на предприятията със средна пазарна капитализация. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение.“.

Член 2
Изменения на Директива 2009/81/ЕО

Директива 2009/81/ЕО се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) точки 15 и 16 се заменят със следното:

„15. „Кандидат“ означава стопански субект, който желае да получи покана за участие или е поканен да участва в ограничена процедура, процедура на договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации;

16. „Оферент“ означава икономически оператор, който е представил оферта;“;

б) вмъкват се следните точки:

„17а. „Централизираните покупки“ означава дейности, които се осъществяват в една от следните форми:

а) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възлагащите органи/възложителите;

б) възлагане на поръчка или сключване на рамково споразумение за строителство, доставки или услуги, предназначени за възлагащите органи/възложителите;

176. „Спомагателни покупки“ означава дейности, изразяващи се в оказване на помощ за закупуването, по-специално в следните форми:

- а) техническа инфраструктура, позволяваща на възлагащите органи/възложителите да възлагат поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;
- б) консултации по провеждането или разработването на процедурите за възлагане на обществена поръчка;
- в) подготвяне и управление на процедури за възлагане на поръчка от името и за сметка на възлагащия орган/възложителя;“;

в) точка 18 се заменя със следното:

„18. „Централен орган за покупки“ означава възлагащ орган/възложител или публичен европейски орган, извършващ централизирани покупки и евентуално спомагателни покупки;“;

г) вмъква се следната точка:

„18а. „Открита процедура“ означава процедура, при която всеки заинтересован стопански субект може да представи оферта в отговор на покана за участие в конкурс;“;

д) вмъква се следната точка:

„21а. „Динамична система за покупки“ означава изцяло електронен процес за извършване на обичайни покупки, чиито характеристики, тъй като обикновено са налице на пазара, удовлетворяват изискванията на възлагащия орган/възложителя;“;

е) добавя се следната точка:

„29. „Поддръжка“ означава всички дейности за осигуряване на готовността и оперативната способност на военно или чувствително оборудване, по-специално за запазването или за възстановяването му до определени параметри до края на използването му, в т.ч. готовност за употреба; продължителност на употребата и осъвременяване; персонализиране и специализиране; проверяване; основен ремонт; изпитване, обслужване, модифициране; класифициране по отношение на годността за употреба; ремонт; възстановяване; реконструиране; рециклиране; оползотворяване и използване за резервни части.“

2) Член 8 се изменя, както следва:

а) в буква а) „432 000 евро“ се заменя с „2 000 000 евро“;

б) в буква б) „5 404 000 евро“ се заменя с „10 000 000 евро“.

3) Член 9 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

„Методи за изчисляване на прогнозната стойност на поръчките“;

б) параграф 5 се изменя, както следва:

i) в буква а) сумата „80 000 EUR“ се заменя с „360 000 EUR“ и сумата „1 000 000 EUR“ се заменя с „1 800 000 EUR“;

ii) в буква б) „80 000 EUR“ се заменя с „360 000 EUR“;

в) параграф 9 се заменя със следното:

„9. При рамковите споразумения и динамичните системи за покупки стойността, която се взима предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на всички поръчки, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.“;

г) добавя се следният параграф:

„10. При партньорствата за иновации стойността, която се взима предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на планираната за всеки етап от предвиденото партньорство научноизследователска и развойна дейност, както и на разработените и доставените в края му доставки, услуги или строителство.“

4) Член 10 се заменя със следното:

„Член 10

Поръчки и рамкови споразумения, възлагани от централни органи за покупки

1. Държавите членки могат да предвидят за възлагащите органи/възложителите възможност да възлагат поръчки за строителство и извършване на доставки и/или услуги от или чрез централен орган за покупки.

Държавите членки могат също така да предвидят за възлагащите органи/възложителите възможност да възлагат поръчки за строителство и извършване на доставки и услуги чрез поръчки, възложени от централен орган за покупки, като използват управлявана от такъв орган динамична система за покупки или — в рамките на предвиденото в член 29, параграф 2, втора алинея — сключено от такъв орган, извършващ централизирани покупки, рамково споразумение. Когато дадена динамична система за покупки, управлявана от централен орган за покупки, може да се използва и от други възлагащи органи/възложители, това се посочва в поканата за участие в състезателната процедура, с която се създава тази динамична система за покупки.

Във връзка с първа и втора алинея държавите членки могат да предвидят определени поръчки да се извършват чрез централни органи за покупки или чрез един или повече конкретни централни органи за покупки.

2. Възлагащите органи/възложителите, които възлагат поръчки за строителство и извършване на доставки и/или услуги от или чрез централен орган за покупки се счита, че спазват настоящата директива, доколкото:

- а) централният орган за покупки ги спазва, или
- б) когато централният орган за покупки не е възлагащ орган/възложител, прилаганите от него правила за възлагане на поръчка съблюдават разпоредбите на настоящата директива, а възложените поръчки са подвластни на ефективни средства за правна защита, равностойни на предвидените в дял IV.

Също така се счита, че възлагащите органи/възложителите изпълняват задълженията си по настоящата директива, когато възлагат поръчки за строителство и извършване на доставки или услуги чрез поръчки, възложени от централен орган за покупки, като използват управлявана от такъв орган динамична система за покупки или – в рамките на предвиденото в член 29, параграф 2, втора алинея – сключено от такъв орган рамково споразумение.

Възлагащите органи/възложителите обаче отговарят за спазването на задълженията по настоящата директива по отношение на частите, които управляват самите те, като:

- а) възлагане на поръчка в рамките на управлявана от централен орган за покупки динамична система за покупки;

- б) подновяване на състезателната процедура по сключено от централен орган за покупки рамково споразумение;
 - в) определяне, по силата на член 29, параграф 4, на стопанския субект сред тези, които са страна по сключено от централен орган за покупки рамково споразумение, който ще изпълни дадена задача по рамковото споразумение.
3. Възлагащите органи/възложителите могат, без да прилагат предвидените в настоящата директива процедури, да възложат на централен орган за покупки поръчка, чийто предмет е услуга за извършване на централизирани покупки.

Такива поръчки за услуга може да включват и предоставянето на подпомагащи дейности по закупуване.“

5) Вмъкват се следните членове:

„Член 10а

Поръчки с участието на възлагащи органи/възложители от различни държави членки

1. Възлагащите органи/възложителите от различни държави членки могат да действат съвместно при възлагането на поръчки в съответствие с настоящия член.

Възлагащите органи/възложителите не използват разпоредбите на настоящия член, за да избегнат прилагането спрямо тях на съответстващи на правото на Съюза задължителни публичноправни разпоредби в тяхната държава членка.

2. Държава членка не забранява на своите възлагащи органи/възложители да използват централизирани покупки, предлагани от централни органи за покупки, намиращи се в друга държава членка, нито да предлагат централизирани покупки на възлагащи органи/възложители, намиращи се в друга държава членка.

По отношение на централизираните покупки, предлагани от централен орган за покупки, намиращ се в държава членка, различна от държавата на възлагащия орган/възложителя, държавите членки могат да изискат от своите възлагащи органи/възложители да използват единствено централизираните покупки, посочени в член 1, точка 17а, буква а) или б) .

3. Услугата за извършване на централизирани покупки, която предлага централен орган за покупки, намиращ се в друга държава членка, се подчинява на националните разпоредби на държавата членка, в която се намира този орган. Това не се прилага за европейските публични органи.

Националните разпоредби на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки, се прилагат също по отношение на:

- а) възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки;
- б) подновяването на състезателна процедура съгласно рамково споразумение; и
- в) определянето на това кой от икономическите оператори, страни по рамковото споразумение, изпълнява дадена задача в случай на рамково споразумение с няколко икономически оператори без подновяване на състезателната процедура.

4. Възлагащи органи/възложители от различни държави членки могат съвместно да възлагат поръчки, да сключват рамкови споразумения и да управляват динамична система за покупки. Те могат също така, в рамките на предвиденото в член 29, параграф 2, втора алинея, да възлагат поръчки по рамковото споразумение или в рамките на динамичната система за покупки.

Ако необходимите елементи не са уредени от международно споразумение, сключено между заинтересованите държави членки, участващите възлагащи органи/възложители сключват споразумение, с което се определят:

- а) отговорностите на страните и приложимото национално право;
- б) вътрешното организиране на процедурата за възлагане на поръчка, включително управлението на процедурата, разпределянето на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката, както и сключването на договорите.

Приема се, че участващ възлагащ орган/възложител изпълнява задълженията си по настоящата директива, когато придобива строителство, доставки или услуги от възлагащ орган/възложител, който отговаря за процедурата за възлагане на поръчка. Когато определят посочените в буква а) отговорности и приложимо национално право, участващите възлагащи органи/възложители могат да разпределят дадени отговорности помежду си и да приемат за приложимо право националното право на всяка от своите държави членки. Определянето на отговорностите и приложимото национално право се посочват в документацията за поръчката при съвместното възлагане на поръчки.

5. Когато възлагащи органи/възложители от различни държави членки учредяват съвместен субект, регламентиран от правото на Съюза, те се договарят с решение на компетентния орган на съвместния субект за приложимите при възлагането на поръчки национални правила на една от следните държави членки:

- а) националните разпоредби на държавата членка, в която се намира седалището на съвместното образувание;
- б) националните разпоредби на държавата членка, в която съвместното образувание осъществява своята дейност.

Споразумението по първа алинея може да бъде с неограничен срок, когато това е предвидено в учредителния акт на съвместния субект, или с ограничен срок, да обхваща даден вид поръчки или една или повече отделни поръчки.

Член 10б

Единични съвместни поръчки

1. Два или повече възлагащи органи/възложители могат да се споразумеят да изпълняват съвместно определени поръчки.

2. Когато процедурата за възлагане на поръчка се провежда изцяло съвместно от името на всички заинтересовани възложители и за тяхна сметка, тези възложители носят обща отговорност за изпълнение на задълженията си по настоящата директива. Това важи и за случаите, в които един от възлагащите органи/възложители управлява процедурата, като представлява едновременно себе си и другите заинтересовани възлагащи органи/възложители.

Когато процедурата за възлагане на поръчка не се провежда изцяло от името на всички заинтересовани възлагащи органи/възложители и за тяхна сметка, тези възлагащи органи/възложители носят обща отговорност единствено за онези части, които се провеждат съвместно. Всеки възлагащ орган/възложител носи цялата отговорност за изпълнение на задълженията си по настоящата директива по отношение на частите, които провежда от свое име и за своя сметка. “

- б) В член 13 букви в) и г) се заменят със следното:

„в) поръчки, възложени по провеждана съвместно от най-малко две държави членки програма за научноизследователско сътрудничество за разработване на нов продукт, за усъвършенстване на готов продукт, с което този продукт съществено се изменя или подобрява, или, когато е приложимо, обхващаща по-късни етапи на жизнения цикъл на този продукт или на части от жизнения му цикъл.

Държава членка, която става пълноправен член на програма за сътрудничество след като научноизследователската ѝ фаза е приключила, т.е. при по-късен етап на жизнения цикъл на продукта, попада, след присъединяването си към програмата, в обхвата на настоящия член. Управляван от институция или орган на Съюза, изпълняван в съответствие с правилата на Съюза и финансиран от бюджета на Съюза научноизследователски проект представлява програма за сътрудничество, провеждана съвместно от най-малко две държави членки, и може да бъде продължен след научноизследователската си фаза, като в този случай възложените в рамките на последващите действия по програмата поръчки също могат да бъдат изключени съгласно настоящия член;

- г) поръчки, възложени в трета държава, в т.ч. за граждански покупки, при разполагане на сили извън територията на Съюза, когато оперативните нужди налагат сключване на договори със стопански субекти, намиращи се в зоната на операциите;“.

- 7) В член 25 втората и третата алинея се заменят със следното:

„Възлагащите органи/възложителите могат да възлагат поръчки по открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка.

При условията, посочени в член 27 или 27а, те могат да възлагат поръчки и чрез състезателен диалог или партньорство за иновации.“

8) В член 27 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки могат да предвидят възможност за използване, в съответствие с настоящия член, на състезателен диалог при особено сложни поръчки, когато възлагащият орган/възложителят прецени, че използването на открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка няма да позволи възлагане на поръчката.

Критерият за възлагане на поръчката е икономически най-изгодната оферта.“

(9) Вмъква се следният член:

„Член 27а

Партньорство за иновации

1. При партньорствата за иновации всеки стопански субект може да заяви участие в отговор на обявление за поръчка, като представи поисканата от възлагащия орган/възложителя информация за качествен подбор.

В документацията на поръчката възлагащият орган/възложителят посочва потребността от новаторски продукт, услуга или строителство, която не може да бъде удовлетворена чрез закупуване на вече наличните на пазара продукти, услуги или строителство. Той посочва кои елементи от описанието представляват минималните изисквания, които всички оферти трябва да удовлетворяват. Предоставената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да позволи на стопанските субекти да определят естеството и обхвата на търсеното решение и да решат дали да заявят участие в процедурата.

Всеки възлагащ орган/възложител може да сключи партньорство за иновации с един или няколко субекта, които да извършват отделна научноизследователска и развойна дейност.

Минималният срок за получаване на заявление за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка. Възлагащият орган/възложителят оценява предоставените от стопанските субекти сведения и кани подходящите кандидати да участват в процедурата. Възлагащият органи/възложителят може да ограничи броя на поканените за участие в процедурата подходящи кандидати. По силата на член 47 критерият за възлагане на поръчка е най-доброто отношение качество/цена.

2. Партньорството за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че са спазени договорените между възлагащия орган/възложителя и участниците параметри и максимални разходи.

Партньорството за иновации се структурира поетапно, съобразно отбелязвания напредък в научноизследователския и иновационен процес, който може да се отбелязва като производство на продуктите, предоставяне на услугите или извършване на строителството. Партньорството за иновации определя междинни цели, които партньорите трябва да постигнат, и предвижда подходящи частични плащания на възнаграждението.

Въз основа на тези цели възлагащият орган/възложителят може след всеки етап да реши да приключи партньорството за иновации, а при партньорство за иновации с няколко партньора – да намали броя им, като прекрати съответните договори с тях, ако е посочил такава възможност, както и реда и условията за това, в документацията на поръчката.

3. Освен ако не е предвидено друго в настоящия член, възлагащият орган/възложителят може да преговаря с оферентите по първоначалните им и по всички техни последващи оферти, с изключение на окончателните оферти, за да ги подобри.

Минималните изисквания и критериите за възлагане не подлежат на договаряне.

4. По време на договарянето възлагащите органи/възложителите гарантират еднакво третиране и лоялна конкуренция сред всички оференти. За тази цел те не предоставят информация по начин, който може да даде предимство на някои оференти за сметка на други. Те уведомяват писмено всички оференти, чиито оферти не са отхвърлени по силата на параграф 5, за евентуална промяна в техническите спецификации или в друг документ от документацията на поръчката. След внасянето на промяна възлагащият орган/възложителят предоставя на оферентите достатъчно време, за да променят и представят отново, в зависимост от случая, изменените оферти.

По силата на член 6 възлагащият орган/възложителят не разкрива на другите участници поверителна информация, предоставена от кандидат или оферент, участващ в преговарянето, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде общо, а се дава за намерението да се съобщи конкретна информация.

5. Преговарянето в рамките на процедурите на партньорство за иновации може да се провежда на последователни етапи с цел да се намали броят на офертите, по които се преговаря, като се прилагат критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в документацията на поръчката. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес или документацията на поръчката възлагащият орган/възложителят посочва дали ще използва тази възможност. Преди края на даден етап възлагащият орган/възложителят може да определи критериите за възлагане и максималните разходи, които да се използват за подбор на офертите за участие на следващия етап. Тези критерии за възлагане и максимални разходи са съизмерими с очакваните резултати от текущия етап и целите на партньорството за иновации. Ако оферент, отстранен на предходен етап, стане допустим за следващия етап в резултат на тези критерии за възлагане и максимални разходи, същият се поканва да участва в следващия етап.
6. При подбора на кандидатите възлагащият орган/възложителят прилага в частност критерия за научноизследователския и иновационен капацитет на кандидата, включително за разработване и внедряване на новаторски решения.

Само стопанските субекти, поканени от възлагащия орган/възложителя след оценка на поисканата информация, представят научноизследователски и иновационни проекти за удовлетворяване на установените от възложителя и неудовлетворени от наличните решения потребности.

В документацията на поръчката възлагащият орган/възложителят определя уреждането на правата върху интелектуалната собственост. При партньорство за иновации с няколко партньора възлагащият орган/възложителят не разкрива, в изпълнение на член 6, на другите партньори предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от даден партньор в рамките на партньорството, без съгласието на този партньор. Това съгласие не може да бъде общо, а се дава за намерението да се съобщи конкретна информация.

7. Възлагащият орган/възложителят съобразява структурата на партньорството и по-специално продължителността и стойността на различните етапи — с новаторския характер на предложеното решение и последователността на необходимите научноизследователски и иновационни дейности за разработването на такова все още неналично на пазара новаторско решение. Очакваната стойност на закупуваните доставки, услуги или строителство е съизмерима с инвестицията за разработването им.“

10) Член 28 се изменя, както следва:

а) точка 1 се заменя със следното:

„1) При поръчки за строителство, доставки и услуги:

- а) когато при провеждане на открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне с предварително публикуване на обявление за поръчка или състезателен диалог не са били подадени оферти, подадените оферти не са били подходящи или не са били подадени заявления, стига първоначално обявените условия за възлагане на поръчката да не са съществено променени и да е докладвано на Комисията, ако тя поиска доклад за това;
- б) когато представените оферти при открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка или състезателен диалог са нередовни или недопустими по силата на национални разпоредби, съвместими с членове 5, 19, 21—24 и дял II, глава VII, доколкото:
 - і) първоначално обявените условия за възлагане на поръчката не са съществено променени, и

- ii) възлагащите органи/възложителите включват в процедурата на договаряне само тези оференти, които удовлетворяват критериите на членове 39—46 и които при предходната открита процедура, ограничена процедура, състезателен диалог или партньорство за иновации са представили оферти, съблюдаващи формалните изисквания на процедурата за представяне на оферти;
- в) когато предвидените срокове за открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, включително съкратените срокове, посочени в член 33, параграф 7, са неподходящи с оглед на дадена кризисна ситуация. Такъв може да бъде случаят например при ситуациите, посочени в член 23, параграф 2, буква г);
- г) когато изключителна спешност, която съответният възлагаш орган/възложител не е могъл да предвиди, строго налага да не бъде спазен срокът, включително съкратените срокове по член 33, параграф 7, за провеждане на открита процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка. За обстоятелствата, които обосновават изключителната спешност, в никакъв случай не трябва да се счита отговорен възлагащият орган/възложителят;

д) когато, по технически причини или от съображения за защита на изключителни права поръчката може да бъде поверена само на конкретен стопански субект;“;

б) точка 4, буква б) се заменя със следното:

„б) за ново строителство или услуги, състоящи се в повторение на сходно строителство или услуги, поверени от същия възлагащ орган/възложител на стопанския субект, изпълнител на първоначалната поръчка, стига строителството или услугите да съответстват на основния проект, за който първоначалната поръчка е била възложена по открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог или партньорство за иновации.

Възможността за използване на тази процедура се оповестява веднага щом се обяви поръчката за първия проект, а общата разчетна стойност на разходите за по-нататъшното строителство или услуги се взема предвид от възлагащия органи/възложителя, когато прилага член 8.

Тази процедура може да се използва само за срок от седем години след сключване на първоначалната поръчка, освен при изключителни обстоятелства, които се определят, като се вземат предвид очакваният експлоатационен живот на доставените изделия, съоръжения или системи и техническите трудности, които може да предизвика смяна на доставчика.“;

в) точка 5 се заменя със следното:

„5. За поръчки, свързани с предоставянето на въздухоплавателни и морски транспортни услуги за въоръжените сили или силите за сигурност на държава членка, разположени или които предстои да бъдат разположени в чужбина, когато възлагащият орган/възложителят трябва да набави тези услуги от стопански субекти, които гарантират валидността на своите оферти само за толкова кратки срокове, че срокът за провеждане на откритата процедура, ограничена процедура или процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, включително съкратените срокове по член 33, параграф 7, не може да бъде спазен.“

11) В член 29, параграф 2 четвърта алинея се заменя със следното:

Срокът на рамково споразумение не може да надвишава 10 години, освен при изключителни обстоятелства, които се определят, като се вземат предвид очакваният експлоатационен живот на доставените изделия, съоръжения или системи и техническите трудности, които може да предизвика смяна на доставчика.“

12) В дял II, глава V се вмъква следният член:

„Член 29a

Динамична система за покупки

1. Възлагащите органи/възложителите могат да използват динамична система за покупки при обичайни покупки, чиито характеристики, във вида, в който се предлагат по принцип на пазара, отговарят на изискванията им. Динамичната система за покупки представлява изцяло електронен процес и е открита за всеки стопански субект, който удовлетворява, докато тя действа, критериите за подбор. Тя може да бъде обособена по категории продукти, строителство или услуги, определени обективно според характеристиките на поръчката, която ще бъде предприета в съответната категория. Тези характеристики могат да се изразяват в посочване на максимално допустимия размер на последващите конкретни поръчки или на географския им район на изпълнение.
2. За да възложат поръчка чрез динамична система за покупки, възлагащите органи/възложителите спазват правилата на ограничената процедура. Всички кандидати, които удовлетворяват критериите за подбор, се допускат до системата, като броят на кандидатите, които се допускат до системата, не се ограничава в съответствие с член 38, параграф 3. Когато възлагащите органи/възложителите са обособили системата по категории продукти, строителство или услуги съгласно параграф 1 от настоящия член, те посочват приложимите критерии за подбор за всяка категория.

Независимо от член 33 се прилагат следните срокове:

- а) минималният срок за получаване на заявленията за участие е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка . След като бъде изпратена поканата за представяне на оферти за първата конкретна поръчка в рамките на динамична система за покупки, не се предвиждат последващи срокове за получаване на заявления за участие;
 - б) минималният срок за получаване на офертите е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.
3. Цялата комуникация в контекста на динамична система за покупки се осъществява изцяло по електронен път.
4. За целите на възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки възлагащите органи/възложителите:
- а) публикуват покана за участие в състезателна процедура, от която да е ясно, че става въпрос за динамична система за покупки;
 - б) посочват в документацията на поръчката най-малко естеството и прогнозното количество на предвидените покупки, както и цялата необходима информация за динамичната система за покупки, включително за това как функционира тя, използваното електронно оборудване, организацията и спецификациите на техническото свързване;

- в) посочват евентуалното обособяване по категории продукти, строителство или услуги и характеристиките, които ги определят;
 - г) предлагат неограничен и пълен пряк достъп до документацията на поръчката през целия срок на действие на системата.
5. Възлагащите органи/възложителите предоставят на всеки стопански субект, през целия срок на действие на динамичната система за покупки, възможността да заяви участие в нея при условията на параграф 2. В срок от 10 работни дни от получаването на заявленията възлагащите органи/възложителите ги оценяват по критериите за подбор. В отделни обосновани случаи, по-специално когато е необходимо да се разгледат допълнителни документи или да се провери по друг начин дали са изпълнени критериите за подбор, този срок може да бъде удължен на 15 работни дни.

Независимо от първа алинея, възлагащите органи/възложителите могат да удължават срока за оценяване, докато няма изпратена покана за представяне на оферти за първата конкретна доставка в рамките на динамичната система за покупки и ако през удължения срок за оценка не се публикува покана за представяне на оферти. Възлагащите органи/възложителите посочват в документацията на поръчката удължения срок, който имат намерение да приложат.

Възлагащите органи/възложителите уведомяват възможно най-бързо заинтересования стопански субект за това дали е бил допуснат до динамичната система за покупки или не, и при поискване — причините за това.

6. Те канят в съответствие с член 34 всички допуснати участници да подадат оферта за всяка конкретна поръчка по динамичната система за покупки. Когато динамичната система за покупки е обособена по категории строителство, продукти или услуги, възлагащите органи/възложителите канят да подадат оферта всички участници, допуснати до категорията, за която се отнася конкретната поръчка.

Поръчката се възлага на оферента, подал най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, посочени в обявлението на поръчката с динамична система за покупки в съответствие с член 47. Когато е целесъобразно, тези критерии се формулират по-точно в поканата за представяне на оферти.

7. Възлагащите органи/възложителите посочват срока на действие на динамичната система за покупки в поканата за участие в състезателна процедура. Те уведомят Комисията за всяка промяна на срока на действие, като използват следните стандартни образци:

- а) ако срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата, се използва образецът, използван първоначално за поканата за участие в състезателна процедура за динамичната система за покупки;
- б) ако действието на системата се прекратява, се използва обявлението за възложена поръчка, посочено в член 30, параграф 3.

8. Възлагащите органи/възложителите могат по всяко време през срока на валидност на динамичната система за покупки да изискват от допуснатите участници да представят достатъчно доказателства във връзка с критериите за качествен подбор.
9. Преди и по време на срока на действие на динамичната система за покупки не се начисляват такси на стопанските субекти, които са заинтересовани от динамичната система за покупки или участват като страна в нея.“

13) Член 30 се изменя, както следва:

- а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Възлагащите органи/възложителите, които възнамеряват да възложат поръчка или да сключат рамково споразумение чрез открита процедура, ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог или партньорство за иновации, изразяват намерението си чрез обявление за поръчка.“;

- б) вмъква се следният параграф:

„2а. За поръчки, възложени чрез динамична система за покупки, в срок от 30 дни след възлагането на всяка поръчка възлагащите органи/възложителите изпращат обявление за възложена поръчка. Те обаче могат да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат групираните обявления в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.“

14) Член 33 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. При ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог и партньорство за иновации минималният срок за получаване на заявленията за участие е 37 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка.

При ограничена процедура минималният срок за получаване на офертите е 40 дни от датата на изпращане на поканата, а при открита процедура минималният срок за получаване на офертите е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка.“;

б) параграф 7 се заменя със следното:

„7. Когато при открита процедура, ограничена процедура и процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка спешността прави неприложими минималните срокове, предвидени в настоящия член, възлагащите органи/възложителите може да определят:

а) срок за получаване на заявленията за участие, който е не по-кратък от 15 дни от датата, на която е изпратено обявлението за поръчка, или не по-кратък от 10 дни, ако обявлението е изпратено по електронен път в съответствие с формата и процедурата за предаване, предвидени в приложение VI, точка 3;

- б) при ограничена процедура — срок за получаване на офертите, който е не по-кратък от 10 дни от датата, на която е изпратена поканата за представяне на оферти; и
- в) при открита процедура, срок за получаване на офертите, който не може да бъде по-кратък от 15 дни от датата, на която е изпратено обявлението за поръчка, или по-кратък от 10 дни, ако обявлението е изпратено по електронен път в съответствие с формата и процедурата за предаване, предвидени в приложение VI, точка 3.“

15) В член 34 параграф 1 се заменя със следното:

„1. При ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог и партньорство за иновации възлагащите органи/възложителите поканват едновременно и в писмена форма избраните кандидати да представят оферта или да водят преговори или при състезателен диалог — да участват в диалога, а при партньорство за иновации — да участват.“

16) Член 35 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Възлагащите органи/възложителите уведомяват възможно най-рано кандидатите и оферентите за решението си във връзка с възлагането на поръчка, сключването на рамково споразумение или допускането до система на динамични покупки, като обосновават евентуалното си решение да не се възлага поръчка или да не се сключи рамково споразумение, за които е проведена конкурентна процедура за възлагане на поръчка, да се започне отново процедурата или да не се използва динамична система за покупки; при поискване, те предоставят тази информация писмено.“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Възлагащите органи/възложителите могат да решат да не предоставят дадена посочена в параграф 1 информация за възлагането на поръчка или сключването на рамково споразумение, ако разкриването ѝ би възпрепятствало правоприлагането, би противоречало на обществения интерес и в частност – на интересите на отбраната и/или сигурността, би увредило законните търговски интереси на стопанските субекти – обществени или частни, или би нарушило лоялната конкуренция между тях.“

17) Член 38 се изменя, както следва:

а) в параграф 3 уводната част се заменя със следното:

„3. При ограничена процедура, процедура на договаряне с публикуване на обявление за поръчка, състезателен диалог и партньорство за иновации, възлагащите органи/възложителите може да ограничават броя на подходящите кандидати, които ще поканят да представят оферта или с които ще проведат диалог, или — при партньорство за иновации — които ще поканят да участват. В такъв случай:“;

б) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Когато възлагащите органи/възложителите използват възможността за намаляване на броя на решенията, които трябва да бъдат обсъдени, или на офертите, които да бъдат договорени съгласно член 26, параграф 3, член 27, параграф 4 и член 27а, параграфи 2 и 5, те прилагат намаляването съгласно критериите за възлагане, формулирани в обявлението за поръчка или в документите за възлагане на поръчка. На крайния етап окончателният брой трябва да допринесе за реалната конкуренция, доколкото са налице достатъчно на брой решения или подходящи кандидати.“

18) В член 42 се добавя следният параграф:

„7. При поръчки за строителство, поръчки за услуги и операции, свързани с проучване на терена или инсталиране в контекста на поръчка за доставки, възлагащите органи/възложителите могат да изискват определени операции от критично значение да бъдат извършвани пряко от самия оферент или, когато офертата е подадена от група от икономически оператори по член 5, параграф 2 — от участник в тази група.“

19) В дял II, глава VII, раздел 3 се вмъква следният член:

„Член 49а

Изменение на договор за поръчка по време на срока му на изпълнение

1. Договорите за поръчка и рамковите споразумения могат да бъдат изменяни без провеждане на нова процедура за възлагане на поръчка съгласно настоящата директива във всеки от следните случаи:
 - а) когато измененията, независимо от паричната им равностойност, са предвидени в първоначалната документация на поръчката чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи за преразглеждане, които могат да включват клаузи за изменение на цената или опции. В тези клаузи се посочват обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те може да се използват. В тях не се предвиждат изменения или опции, които биха променили цялостния характер на поръчката или на рамковото споразумение;
 - б) при възлагане на първоначалния изпълнител на допълнително строителство, доставки или услуги, които са станали необходими и не са били включени в първоначалната поръчка, ако смяна на изпълнителя:
 - i) не може да се извърши поради икономически или технически причини, като изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост с възложени с първоначалната поръчка съществуващо оборудване, услуги или инсталации; както и
 - ii) би предизвикала значително неудобство на възлагащия орган/възложителя или съществено дублиране на разходите му.

Независимо от това, евентуалното увеличение на цената не може да превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната поръчка. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;

- в) когато са изпълнени всички изброени по-долу условия:
 - i) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възлагащ орган/възложител не би могъл да предвиди;
 - ii) изменението не променя цялостния характер на поръчката; и
 - iii) увеличението на цената не превишава с повече от 50 % стойността на първоначалната поръчка или рамково споразумение. Когато се правят няколко последователни изменения, това ограничение се прилага за стойността на всяко изменение. Тези последователни изменения не трябва да целят заобикаляне на настоящата директива;
- г) когато нов изпълнител заменя този, на който първоначално е била възложена поръчката, вследствие на:
 - i) недвусмислена клауза за преразглеждане или опция – в съответствие с буква а);

- ii) цялостно или частично встъпване на друг стопански субект, който удовлетворява първоначално установените критерии за качествен подбор, в положението на първоначалния изпълнител след корпоративно реструктуриране, включително поглъщане, сливане, придобиване или несъстоятелност, при условие че това не води до други съществени изменения на поръчката и не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива; или
 - iii) когато възлагащият орган/възложителят сам поема задълженията на основния изпълнител по отношение на неговите подизпълнители, ако такава възможност е предвидена в националното законодателство по силата на член 21;
- д) когато измененията, независимо от стойността им, не са съществени по смисъла на параграф 4.

Възлагащите органи/възложителите, които са изменили договор за поръчка в случаите по букви б) и в) от настоящия параграф, публикуват обявление за това в *Официален вестник на Европейския съюз*. Това обявление съдържа *mutatis mutandis* информацията, изисквана при обявлението за възложена поръчка.

2. В допълнение и без да е необходима проверка на това дали са спазени условията по параграф 4, букви а)–г), договорите за поръчка могат да бъдат изменени, без да е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка в съответствие с настоящата директива, когато стойността на изменението е едновременно под следните две стойности:

- а) праговете по член 8; и

- б) 10% от стойността на първоначалния договор за поръчка за услуги и доставки и под 15% от стойността на първоначалния договор за поръчка за строителство.

Изменението обаче не може да променя цялостния характер на поръчката или рамковото споразумение. Когато се правят няколко последователни изменения, стойността се изчислява въз основа на нетната обща стойност на последователните изменения.

- 3. При договорите за поръчка с клауза за индексация, за референтна стойност за изчисляване на стойността, посочена в параграф 1, букви б) и в) и параграф 2, служи актуализираната стойност.
- 4. Изменението на договор за поръчка или на рамково споразумение по време на срока на изпълнение се счита за съществено по смисъла на параграф 1, буква д), когато ги прави съществено различни по характер от първоначално сключените. При всички случаи, без да се засягат параграфи 1 и 2, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно или повече от следните условия:
 - а) изменението въвежда условия, които, ако са били част от първоначалната процедура за възлагане на поръчка, са щели да доведат до допускането на други кандидати от първоначално избраните, до приемането на друга оферта от първоначално приетата или до участие на допълнителни кандидати в процедурата;

- б) изменението променя икономическия баланс на поръчката или рамковото споразумение в полза на изпълнителя по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор за поръчка или рамково споразумение;
- в) изменението значително разширява обхвата на поръчката или рамковото споразумение;
- г) нов изпълнител заменя изпълнителя, на когото първоначално е била възложена поръчката, в случаи, различни от предвидените в параграф 1, буква г).

5. При различни от предвидените в параграфи 1 и 2 изменения на разпоредбите на договор или на рамково споразумение по време на срока им на изпълнение е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка съгласно настоящата директива.“

20) В член 52, параграф 6, трета алинея „седем години“ се заменя с „10 години“.

21) В член 55 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Процедурите за преразглеждане, предвидени в настоящия дял, се прилагат за поръчките, посочени в член 2, включително рамкови споразумения и динамични системи за покупки, съобразно изключенията, предвидени в членове 12 и 13.“

22) В член 58, буква в) първото изречение се заменя със следното:

„по отношение на поръчки, основани на рамково споразумение, както е предвидено в член 29, и по отношение на поръчки, основани на динамична система за покупки, както е предвидено в член 29а.“

23) В член 60, параграф 1 буква в) се заменя със следното:

„в) в случаите, посочени в член 58, буква в), втора алинея, ако държавите членки са се позовали на дерогация от периода на запазване на съществуващото положение за поръчки, основани на рамково споразумение или на динамична система за покупки.“

24) Член 65 се заменя със следното:

„Член 65

Статистически задължения

1. За да се направи оценка на резултатите от прилагането на настоящата директива, държавите членки изпращат на Комисията статистически отчет, изготвен в съответствие с член 66 за поръчките за доставка, услуги и строителство, възложени от възлагащите органи/възложителите през изминалата година, не по-късно от 31 октомври всяка година.
2. Чрез дерогация от параграф 1 посоченото в него задължение се спира временно до 31 декември 2030 г., което съответства на хоризонта на планиране на отбранителната готовност на Съюза.“

- 25) Член 68 се заличава.
- 26) Член 73 се заменя със следното:

„Член 73

Преглед и докладване

До 1 януари 2031 г. Комисията извършва преглед на изпълнението на настоящата директива в контекста на подобряването на отбранителната готовност на Европа до 2030 г. и представя доклад за това на Европейския парламент и на Съвета. Тя извършва по-специално оценка на това дали и в каква степен са били постигнати целите на настоящата директива по отношение, наред с другото, на функционирането на вътрешния пазар и на целта за повишаване на отбранителната готовност на Европа до 2030 г. В своя доклад Комисията прави преглед по-конкретно на прилагането на член 8 и член 28, параграф 2. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение.“.

Член 3

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват до ... [12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Те започват да прилагат тези разпоредби не по-късно от ... [15 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване.

Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 4

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5
Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в ... на

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

Във връзка с този акт е направено изявление, което може да бъде намерено в ОВ С, ..., ELI: ...⁺.

⁺ Моля, въведете публикацията в ОВ на изявлението, включително и връзката ELI.